

materiaal van onze eerste flyer actie uit februari 2013

Stichting Ons Geld 10 jaar

Deze maand bestaat Ons Geld 10 jaar. Sinds het begin pleiten wij voor de invoering van publiek schuldvrij geld én de invoering van een veilige rekening. Verandering naar een eerlijker en neutraler systeem met gebalanceerde machtsverhoudingen is nog steeds nodig. In de begindagen van Ons Geld werden deze hervormingsvoorstellen niet serieus genomen. Totdat in 2019 [het WRR-rapport](#) over geldschepping verscheen.

Mede door dit rapport werd onze systeemkritiek steeds beter begrepen en erkend. Ook raadde de WRR de invoering van een veilige rekening aan. Deze zou mogelijk de vorm van een cbdc kunnen krijgen. Gezien de huidige ontwikkelingen rondom de digitale euro nog steeds actueel dus.

Door de jaren heen hebben we ons enorm gesteund gevoeld door onze achterban. De vele en soms zeer ruimhartige [donaties](#) hebben veel acties, onderzoek en publicaties mogelijk gemaakt. Dank jullie wel!

Debat digitale Euro

Dankzij veel aandacht in diverse media vond het debat van de commissie financiën over de digitale euro op 23 november onder [grote belangstelling](#) plaats. Veel betrokken burgers waren met hun zorgen over dit onderwerp naar de Tweede Kamer gekomen. Zelfs met drie zalen was er niet genoeg plaats voor alle belangstellenden. Het debat werd [20 december](#) met [23 moties](#) voorlopig afgesloten.

De Europese Centrale Bank ECB heeft deze 'central bank digital currency' (cbdc of ook wel digitale euro) in voorbereiding. In de loop van 2023 komt de Europese Commissie met een wetsvoorstel aangaande de digitale euro. Pas dan kan er beoordeeld worden hoe deze eruit zal gaan zien. Het [debat](#) in november ging over het kabinetsstandpunt hierover zoals dat in de brief van minister Kaag aan de Tweede Kamer is gestuurd. Veel kamerleden stelden de terechtte vraag wat het doel is van de invoering van de digitale euro, en vroegen zich af of de privacy bij bestedingen wel voldoende gewaarborgd zal worden. Ook zou de digitale euro niet programmeerbaar moeten zijn. Het kamerlid Mahir Alkaya van de SP die zich het meest in deze materie heeft verdiept en er zelfs het boek '[Van wie wordt Ons Geld?](#)' over schreef, hield

een goed onderbouwd betoog.

Zo ging er dus veel aandacht uit naar de vormgeving van de digitale euro als een soort aanvulling op contant geld. Enkele moties hierover werden door de Kamer aangenomen. Maar wat Ons Geld betreft wordt [de digitale euro een concurrent van de bankrekening](#). Het debat moet daarom ten eerste gaan over de stelselwijziging die de digitale euro mogelijk zou kunnen maken, met goed ingericht. Wij streven wél naar de zogenaamde desintermediatie en de ECB en de regering niet. Ons Geld gaat voor het creëren van de veilige rekening voor elke burger. Dan krijgt iedereen de keuze om zijn geld veilig te parkeren of om het aan een bank te geven om het uit te lenen (zoals we nu onbewust doen, als je je geld op een bankrekening aanhoudt). Zodra wij, en vooral de banken, aan deze nieuwe rekening en nieuwe vorm van geld gewend zijn, kunnen we ons veilige geld loskoppelen van het kredietgeld van banken en is de paraplu van de centrale bank niet meer nodig. Deze kan worden omgevormd in een monetaire autoriteit of worden opgeheven. Banken kunnen dan zelfstandig gaan ondernemen, zonder de bescherming vanuit de centrale bank. En wij als betalers en spaarders kunnen dan zelf besluiten of we ons geld aan banken toevertrouwen, of het op de veilige rekening laten staan. Het is noodzakelijk dat [de digitale euro zodanig wordt ingericht](#) dat het deze uitfasering van bank-bescherming mogelijk maakt. Deze zogenaamde desintermediatie wordt nu niet bepleit. Wij vinden dit een gemiste kans. Onze kritiek op de digitale euro leest u [hier](#).

In [een artikel van Follow The Money](#) leggen Thomas Bollen, Martijn van der Linden en Jannes van Roermund dit nog eens uit. Ook [Klaas van Egmond](#) en Seraina Gruenewald en Arnoud Boot van het [Sustainable Finance Lab](#) pleiten voor meer ambitie voor de digitale euro. Mirjam de Rijk spreekt in [de Groene Amsterdammer](#) steun uit voor de mogelijkheid door met de digitale euro onafhankelijker van commerciële banken te worden.

Kamerleden maakten ook bezwaar tegen de procedure rondom de eventuele invoering van de digitale euro. De minister heeft hen niet gerust kunnen stellen dat dit volgens een transparante en democratische weg zal gebeuren en dat ons land hier wel of niet mee in kan stemmen. Moties voor een 'opt-out' werden verworpen. Ons Geld deelt deze zorgen. De Europese Centrale Bank zou in dit proces niet de touwtjes in handen moeten hebben, omdat zij o.a. toezicht moet houden op (de winstgevendheid van) de commerciële banken. Zij kan daarom niet goed voor het echte publieke belang opkomen. De ECB beschouwt het bewaken van het betaalverkeer als het opkomen voor het publieke belang. Betaalverkeer is zeker een publieke functie die streng bewaakt moet worden, maar aangezien deze functie nu in handen is van commerciële banken, staat het ECB toezicht nu gelijk aan het beschermen van commerciële banken. Een onwenselijke situatie!

De politiek moet daarom de leiding nemen over het ontwerp van de digitale euro en desintermediatie mogelijk maken. Indien de politiek dit niet doet, dan loopt zij in het optimistische scenario het risico dat de digitale euro geen aantrekkelijk alternatief wordt voor de commerciële bankrekening (en niemand het dus gaat gebruiken). Mogelijk moet de overheid dan overgaan tot dwang, door bijvoorbeeld uitkeringen alleen in digitale euro uit te keren (een motie hiertegen van kamerlid van Houwelingen werd dinsdag verworpen). Een andere dwangmaatregel werd van kracht in Nigeria waar burgers nu nog maar een klein bedrag per week in contanten mogen opnemen, en zo gedwongen moeten overstappen op de digitale Naira ([de cbdc van Nigeria](#)). In een 'worst case scenario' kan de digitale euro een potentiële controle- en surveillancemunt worden. Ons Geld neemt beide scenario's serieus en zal er alles aan doen om dit te voorkomen. Desnoods met grootschalige acties.

Op Europees niveau is er [een initiatief](#) ontstaan om voorwaarden te stellen aan de vormgeving van de digitale euro, het [Digital Euro Manifesto](#). Dit manifest is inmiddels door velen, die zich verdiept hebben in deze materie, ondertekend. Ons Geld kan zich goed vinden in de vijf geformuleerde uitgangspunten.

Een van de aangenomen moties van kamerleden Griswis/van Dijk vraagt aan de regering om uiteen te zetten wat de maatschappelijke meerwaarde is van de digitale euro ten opzichte van een veilige rekening bij een depositobank of een andere bank nu al in publieke handen. Wij zijn zeer benieuwd naar het antwoord, dat is te verwachten voorafgaand aan het kamerdebat over de toekomst van het bankenlandschap (1 februari 2023).

Een andere aangenomen motie van kamerleden Grinwis/Heinen verzoekt de regering om uiteen te zetten of de ECB naast toezichthouder ook aanbieder kan zijn, en om de interpretatie van het mandaat van de ECB niet verder op te rekken. Kortom, dit debat is nog niet ten einde en wij zijn blij dat de kamerleden hieraan mee doen.

Contant geld

Enkele moties gingen over het behoud van contant geld. Nederland loopt voorop met het debat over de digitale euro, maar ook met het verminderen

van betalingen met [contant geld](#). In de Eurozone betalen de Nederlanders, na de Finnen het minst met contant geld (21%). Het gemiddelde van het Eurogebied is 59%. Zelfs onze dropjes veranderden van munten in pinpassen ;-).

Zou het zo zijn dat we met z'n allen veel lawaai maken tegen privacyschending en het programmeerbaar worden van digitaal geld, maar toch steeds voor gemak kiezen en met onze kaart of telefoon zwaaien als we betalen? Al deze betalingen kunnen al door banken worden gevolgd en bekeken. Niet bepaald anoniem. Contant geld, briefgeld en munten, vormen ons publieke geld, anoniem en bovendien ons enig wettig betaalmiddel. Het is niet afhankelijk van stroom en

internet. Een cruciaal betaalmiddel dus bij ondenkbare situaties. Het netwerk om contant geld beschikbaar te houden moet toegankelijk en betaalbaar blijven. De overheid en de Nederlandse Bank zeggen dit na te streven, maar de praktijk is anders, want het is in handen van commerciële banken. Vaak zijn de geldautomaten leeg en in toenemende mate worden er kosten in rekening gebracht voor de afhandeling van contant geld. Sommige winkels accepteren zelfs geen contant geld meer. De Rabobank maakt het wel heel gortig door een bedrijf per brief verantwoording te vragen over het [gebruik van contant geld](#).

Als u ook vindt dat contant geld behouden moet blijven, betaal dan ook contant. Het is vaak wel omslachtiger, maar in onze ogen zeker de extra moeite waard. Contant geld is namelijk een belangrijke factor in handen van burgers om de macht van banken in toom te houden. Met contant geld kun je als burger nog enigszins los van banken aankopen doen. In Australië ging [een initiatief](#) van start om meer vrijheid terug te pakken en burgers onafhankelijker te laten worden van grote bedrijven. De eerste stap is: betaal contant!

De Verleiders

De theatergroep de Verleiders, met o.a. George van Houts, Pierre Bokma en Victor Löw brengt vanaf maart a.s. de nieuwe voorstelling '[Door de bank genomen: 10 jaar later](#)'. Hierin wordt u op humoristische wijze meegenomen door de financiële sector. De voorstelling geeft een kritische blik op de verbijsterende ontwikkelingen in een twee uur durende rollercoaster aan feiten, analyses, grafieken en mini-colleges.

Waterwerk van het geld

De serie video's van het waterwerk van het geld van Kunstenaar Carlijn Kingma, Journalist Thomas Bollen en Martijn van der Linden is uitgebreid met een video over het economisch onderwijs en de strijd om het economisch denken. De komende maanden volgen nog meer video's die dieper ingaan op het financiële stelsel. Deze video's zijn goed om in de klas te gebruiken. Volg [dit project](#) op Follow the Money.

Verander de wereld, begin bij het geldstelsel!

Steun Ons Geld

Wilt u uw e-mailadres wijzigen?

Dat kan. Via de link onderaan de nieuwsbrief kunt u uw huidige e-mailadres uitschrijven. Via onze homepage onsgeld.eu kunt u zich vervolgens weer aanmelden met uw nieuwe e-mailadres. Dank voor uw medewerking!

Stichting Ons Geld
p/a Boslaan 13
6371 CN Landgraaf
contact@onsgeld.eu

*Deze mail is verzonden aan {{ contact.EMAIL }}
U ontvangt deze email omdat u zich heeft aangemeld bij Ons Geld of getekend
heeft voor het Burgerinitiatief Ons Geld. Via onderstaande link kunt u zich
uitschrijven.*

[Uitschrijven](#)

© 2020 Ons Geld EU